

Dret administratiu I

Carles Pareja Lozano (coordinador)

Vicenç Aguado i Cudolà

Antoni Bayona i Rocamora

Lluís Cases Pallarès

Agustí Cerrillo i Martínez

Montserrat Cuchillo i Foix

José Esteve Pardo

Josep Mir Bagó

Joaquim Ferret i Jacas

Marc Vilalta Reixach

PID_00237790

Material docent de la UOC

Carles Pareja Lozano

Professor titular de Dret Administratiu de la Universitat Pompeu Fabra. Advocat.

Vicenç Aguado i Cudolà

Professor titular de Dret Administratiu de la Universitat de Barcelona.

Antoni Bayona i Rocamora

Professor titular de Dret Administratiu de la Universitat Pompeu Fabra.

Lluís Cases Pallarès

Professor titular de Dret Administratiu de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Agustí Cerrillo i Martínez

Catedràtic de Dret Administratiu de la Universitat Oberta de Catalunya.

Montserrat Cuchillo i Foix

Professora titular de Dret Administratiu de la Universitat Pompeu Fabra.

José Esteve Pardo

Catedràtic de Dret Administratiu de la Universitat de Barcelona.

Josep Mir Bagó

Professor titular de Dret Administratiu de la Universitat Pompeu Fabra.

Joaquim Ferret i Jacas

Catedràtic de Dret Administratiu de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Marc Vilalta Reixach

Professor agregat de Dret Administratiu de la Universitat Oberta de Catalunya.

La revisió d'aquest material docent ha estat coordinada pel professor: Marc Vilalta Reixach (2016)

Vuitena edició: setembre 2016

© Vicenç Aguado i Cudolà, Antoni Bayona i Rocamora, Lluís Cases Pallarès, Agustí Cerrillo i Martínez, Montserrat Cuchillo i Foix, José Esteve Pardo, Joaquim Ferret i Jacas, Josep Mir Bagó, Carles Pareja Lozano, Marc Vilalta Reixach

Tots els drets reservats

© d'aquesta edició, FUOC, 2016

Av. Tibidabo 39-43. 08035 Barcelona

Disseny: Manel Andreu

Il·lustracions: Josep Maria Casanovas

Realització editorial: Oberta UOC Publishing, SL

Dipòsit legal: B-13.010-2016

Cap part d'aquesta publicació, incloent-hi el disseny general i la coberta, no pot ser copiada, reproduïda, emmagatzemada o transmesa de cap manera ni per cap mitjà, tant si és elèctric com químic, mecànic, òptic, de gravació, de fotocòpia o per altres mètodes, sense l'autorització prèvia per escrit dels titulars del copyright.

Introducció

L'estudi d'aquesta assignatura té com a objectiu introduir l'estudiant en els **aspectes essencials de l'ordenament juridicoadministratiu**, entès aquest com la part de l'ordenament jurídic que té per objecte regular l'organització, els mitjans i les formes d'actuació de les administracions públiques i, consegüentment, les relacions jurídiques que s'estableixen entre aquestes administracions i la resta de subjectes que operen en l'àmbit jurídic.

1) El mòdul 1 explica l'**origen històric i l'evolució de la noció de dret administratiu**. Parteix de la idea que el dret administratiu i l'Administració són fenòmens històrics, de manera que en cada estadi de la història s'ha establert una definició, que entra en crisi quan s'alteren els condicionants de l'entorn.

No hi ha un concepte estable i permanent de dret administratiu. S'han formulat diverses concepcions, que han anat incorporant les problemàtiques successives que l'activitat de les administracions públiques genera.

L'actual evolució del paper de l'Estat com a social i democràtic ha fet augmentar progressivament el paper de l'Administració pública. D'una altra banda, la **Constitució de 1978** exigeix que l'actuació de les administracions públiques s'ajusti a les bases constitucionals, al mateix temps que el procés d'integració europea genera també importants transformacions en diversos aspectes del dret administratiu.

2) El mòdul 2 realitza una anàlisi jurídica de l'**organització administrativa**. Així, s'estudia el concepte d'organització administrativa, entesa com a principis, estructures i mitjans en mans de les administracions públiques per a assolir els seus fins. En especial s'analitzen els principis que regeixen l'organització administrativa, i es defineix el concepte de potestat organitzativa i el seu component jurídic. També es determinen els elements de l'òrgan administratiu. I finalment es dóna una visió general de l'estructura de les diferents administracions públiques espanyoles.

3) El mòdul 3 té per objecte l'estudi de les **fonts del dret administratiu**, i esmenta especialment les fonts normatives que són fruit del poder normatiu propi de l'Administració.

4) El mòdul 4 es dedica precisament a l'estudi de la posició jurídica de l'Administració pública, en especial en relació amb la llei; l'Administració pública com a titular de potestats; el principi d'autotutela i, finalment, els conflictes entre l'Administració pública i el poder judicial.

5) L'activitat de l'Administració es desenvolupa i es produeix a través de procediments. El mòdul 5 està dedicat, precisament, a l'estudi del **procediment administratiu**.

Un cop produït un acte administratiu mitjançant el procediment administratiu, l'ordenament jurídic reconeix als seus destinataris la possibilitat d'impugnar-lo, bé davant la mateixa Administració autora de l'acte, bé davant els tribunals de la jurisdicció contenciosa administrativa. En aquest mòdul també s'analitzaran els **recursos administratius**.

6) El mòdul 6 té com a objectiu l'estudi de l'**acte administratiu**, com a figura en què es concreta l'activitat més característica de les administracions públiques quan exerceixen potestats públiques.

S'analitzen les característiques i els requisits dels actes administratius, les seves qualitats o atributs jurídics, i també els motius que poden donar lloc a la seva eliminació i el procediment que utilitza l'Administració per a dur-la a terme.

S'estudien també en aquest mòdul 6 els instruments de què disposen les administracions públiques per a aconseguir l'acompliment de les obligacions derivades dels seus actes, a través de la utilització dels seus propis mitjans d'execució forçosa.

Objectius

En els materials didàctics d'aquesta assignatura trobareu els continguts i les eines indispensables per a assolir els objectius següents:

- 1.** Conèixer els antecedents històrics de la formació del dret administratiu i els seus paràmetres actuals, congruents amb els principis constitucionals.
- 2.** Conèixer els aspectes bàsics relatius a l'organització administrativa, en general, i de les administracions públiques espanyoles, en particular; i també veure els mecanismes per a articular les competències que els atribueix l'ordenament jurídic.
- 3.** Conèixer el sistema de fonts normatives pròpies del dret administratiu, en especial el reglament, com a forma paradigmàtica de l'activitat normativa sorgida de l'Administració mateixa, i la legislació delegada.
- 4.** Saber determinar les característiques especials de la posició de l'Administració en el conjunt de l'ordenament jurídic, en aspectes com les potestats administratives que deté, els principis de la seva actuació i la relació amb els tribunals de justícia.
- 5.** Conèixer els moments i les fases bàsiques del procediment administratiu.
- 6.** Conèixer els recursos administratius.
- 7.** Comprendre el concepte d'acte administratiu com a figura més característica en què es concreta l'activitat de l'Administració, quan aquesta es produeix en exercici de les seves potestats públiques, i estudiar-ne també les modalitats, els requisits que ha de reunir, els supòsits en què es produeix la seva invalidesa i els mitjans de què disposa l'Administració per a fer efectiu el compliment de les seves resolucions.

Continguts

Mòdul didàctic 1

La formació històrica i el concepte de dret administratiu

Joaquim Ferret i Jacas, Lluís Cases Pallarès i Marc Vilalta Reixach

1. El dret administratiu com a fenomen històric
2. L'evolució històrica del dret administratiu
3. El concepte de dret administratiu
4. Les bases constitucionals del dret administratiu
5. La Constitució i l'Administració pública
6. Les perspectives actuals

Mòdul didàctic 2

Organització administrativa

Agustí Cerrillo i Martínez i Marc Vilalta Reixach

1. Organització administrativa
2. Els principis de l'organització administrativa
3. La potestat organitzadora
4. Els òrgans administratius i el principi de competència
5. L'Administració territorial
6. L'Administració corporativa

Mòdul didàctic 3

Les fonts del dret administratiu

Antoni Bayona i Rocamora i Marc Vilalta Reixach

1. L'Administració i el sistema de fonts normatives: consideracions prèvies
2. Principis bàsics de la relació entre la llei i el reglament
3. El concepte i la justificació del reglament
4. Els límits de la potestat reglamentària
5. Les classes de reglament
6. El règim d'invalidesa dels reglaments
7. La legislació delegada
8. Altres fonts de l'ordenament juridicoadministratiu

Mòdul didàctic 4

La posició jurídica de l'Administració

Joaquim Ferret i Jacas, Lluís Cases Pallarès i Marc Vilalta Reixach

1. La posició jurídica de l'Administració: l'Administració i la llei
2. L'Administració com a titular de potestats
3. Les relacions entre l'Administració i la justícia: el principi d'autotutela
4. Conflictes entre l'Administració i el poder jurisdiccional

Mòdul didàctic 5

El procediment administratiu

José Esteve Pardo

1. El procediment administratiu
2. La legislació sobre el procediment administratiu. Classes de procediments
3. Els principis del procediment
4. L'element subjectiu del procediment. L'interessat
5. Les fases del procediment
6. Els recursos administratius

Mòdul didàctic 6

L'acte administratiu

Vicenç Aguado i Cudolà, Montserrat Cuchillo i Foix, Josep Mir Bagó, Carles Pareja Lozano i Marc Vilalta Reixach

1. L'acte administratiu
2. Validesa i invalidesa dels actes administratius
3. Anul·lació i revocació
4. La coacció administrativa

Bibliografia

Barrero Rodríguez, C. (2016). *Lecciones de Derecho Administrativo*, vol. I (3a. ed.). Madrid: Tecnos

Coscolluela Montaner, L. (2015). *Manual de Derecho administrativo I* (24a. ed.). Cizur Menor: Aranzadi.

Gamero Casado, E.; Fernández Ramos, S. (2015). *Manual básico de Derecho Administrativo* (12a. ed.). Madrid: Tecnos.

García de Enterría, E.; Fernández Rodríguez, T.R. (2015). *Curso de Derecho administrativo I* (17a. ed.). Madrid: Civitas.

Parada Vázquez, J.R. (2015). *Derecho administrativo* (vol. I). Madrid: Open Ediciones Universitarias.

Parejo Alfonso, L. (2016). *Lecciones de Derecho administrativo* (8a. ed.). València: Tirant lo Blanch.

Santamaría Pastor, J.A. (2015). *Principios de Derecho administrativo General* (vol. I i II, 3a. ed.). Madrid: Iustel.